

Kort nyt - Kvæg

Stakudjævneren - her en Holaras, er et must - der bruges snittevogne.

»Pungen skal helt op af lommen«

Af Claus Solhøj
Landskonsulent Karsten Attermann Nielsen, VFL, gav på Grovfoderekursionen et par gode råd omkring investering i og brug af snittevogne:
»Husk nu, at pungen skal helt op af lommen. Knivene skal slibes, gerne automatisk, og køb også en stakud-

jævner, for snittevognene laver et lidt grovere arbejde end finsnitterne.«
Besøgsvert Brian Roed, I/S Grøndalsgaard, kører med en Pöttinger Jumbo 7210 Powermatic Plus med automatisk slibning, hvilket tager ca. fem minutter, og gøres når traktoren tankes.

Brug prognoserne

Grovfoderekursionen bød på en grundig gennemgang af prognoseværktøjerne til slæt og afgræsning, og især fortællingsprognosen med og uden vejring og opdatering hver time blev fremhævet som et godt beslutningsstøtteværktøj til at ramme den helt rigtige tørstofprocent i græsensilagen.

GPS-data kan flyttes

En udfordring ved faste kørselsplaner er brugen af forskellige auto-styringssystemer. Du har måske selv investeret i et system, naboen i maskinsamarbejdet har et andet system, og maskinstationen kører med et helt tredje system.

Men fortvivl ikke! En software fra Datalogisk (SMS Software) kan nemlig flytte data fra alle gængse systemer og genbruge dem i Datalogisks eget Auto Farm-system. Som en 'nødløsning' kan et udgangspunkt og en kurs (med fire decimaler) aflæses i det ene system og manuelt tages ind på monitoren i et andet system - under forudsætning af, at traktor nummer to placeres nøjagtig, hvor den første holdt.

Hestebønner giver mere protein

Hestebønner, lupiner og ærter er interessante fodermidler, som kan hæve proteinindholdet i foderet. Det er dog nødvendigt at varmebehandle hestebønnerne for at udnytte proteinindholdet tilstrækkeligt.

Af Peter W. Mogensen

Prisen på indkøbte proteinkilder kender kun én vej - den stiger. Og med stigende priser på indkøbt foder må det da også være interessant at øge andelen af hjemmeavlet foder - især af den dyre, proteinrige slags?

»Hestebønner er et alternativ til indkøbte proteinkilder, og det er interessant for

både konventionelle og økologiske kvægbrugere,« forklarede Henrik Martinussen, VFL Kvæg, på årets grovfoderdag.

Servert direkte fra marken er hestebønner dog ikke så interessant, da den har en hurtig nedbrydningsprofil i køernes vom. Men det kan en varmebehandling ændre på.

»Varmebehandling beskytter proteinindholdet ved at sænke proteinets nedbrydelighed, og dermed bliver opløseligheden lavere i vommen,« forklarede Henrik Martinussen.

Netop varmebehandling af hestebønner er temaet i et nyt projekt, som VFL, Kvæg og Økologi står bag. Sammen med firmaet Mosegaarden har

VFL indkøbt en amerikansk toaster, som kan toast 2,5-3 ton hestebønner om dagen.

84 kr. pr. ton

Toasteren koster 185.000 kroner, og Kristine Flintholm Jørgensen, VFL, Økologi, anslår, at levetiden for toasteren er 15 år. Inklusiv årlige omkostninger til olie og service vil prisen for toastning blive ca. 84 kr. pr. ton ved et årligt forbrug på 200 ton varmebehandlede hestebønner.

Ifølge Henrik Martinussen har hestebønner og lupiner et proteinindhold på 30 procent, og kærne kan uden problemer optage to-tre kg om dagen.

Hestebønnernes potentiale

afhænger dog også af udbyttet i marken, hvor forsøg har vist, at 50 hkg pr. hektar er opnåeligt.

Mulighed for ekstra ukrudtsbekæmpelse

»Hestebønner skal sås i otte centimeters dybde, hvilket giver mulighed for ekstra ukrudtsbekæmpelse inden fremspiring,« forklarede Inger Bertelsen, VFL Økologi.

Planterne høstes i starten af september, og mangel på vand i løbet af vækstsæsonen giver et lavere udbytte.

pwm@landbrugsmediene.dk
- 33 39 47 52

Radrensnings er kommet for at blive

Med en effektiv første ukrudtsbekæmpelse, der rydder op inde i majsrækkerne, er radrensning i dag i fuldstændigt alternativ til supplerende sprøjtninger.

Tekst og foto: Claus Solhøj

Det er både sagt og demonstreret før, men grovfoderekursionens radrenseforsøg og -demonstrationer hos besøgsvert Stensagergaard satte endnu en tyk streg under facit: Radrensning er ved rette brug og med en effektiv første ukrudtsbekæmpelse, der rydder op i selve majsrækken, nu effektivt på niveau med supplerende sprøjtninger mod ukrudtet.

Vi ser en rivende udvikling i disse år med kamerastyring og efterhånden også ni meters arbejdsbredde som standard,

»Det er vigtigt at turde stille maskineriet, så det skader en enkelt majsplante i ny og næ, for det bliver opvejet af den bedre effekt på ukrudtet.«

Poul Henning Pedersen, landskonsulent, VFL

og vi har slet ikke set enden på den tekniske udvikling endnu,« understregede landskonsulent Poul Henning Pedersen, VFL.

Kemi koster også udbytte

Han anbefaler en strategi med en første, højeffektiv sprøjtning, der fjerner ukrudtet i selve rækken, og derefter skal 'femtalsreglen' (se faktaboksen) følges med radrenseren.

»Det er vigtigt at turde stille

Frygt for at skade majsplanterne kan nemt føre til, at radrensnings ikke bliver aggressiv nok - som her, hvor der er afsat et alt for bredt bånd på hver side af rækken.

maskineriet, så det skader en enkelt majsplante i ny og næ, for det bliver opvejet af den bedre effekt på ukrudtet,« understregede landskonsulenten.

Han mindede om, at også sprøjtning er hård ved majsplanterne og kan koste udbytte. Han refererede tyske forsøg, der viser, at en sprøjtning med Maister koster seks procent udbytte, mens svenske forsøg viser samme udbytte ved ren kemisk ukrudtsbekæmpelse og kombineret sprøjtning og radrensning.

Femtalsreglen

- Højt fem cm afstand til rækken
- Fem cm overlap med skærene
- Skærene skal fem cm i jorden
- Der skal hyppes fem cm jord ind i rækken
- Fem timers godt vejr efter rensningen til at udtørre ukrudtet

Skiftefolde giver bedre styring

Hos Jens og Brian Roed er det blevet nemmere at styre sommerfodringen, efter afgræsningsystemet er ændret fra storfold til skiftefolde.

Af Peter W. Mogensen

Foderoptagelsen i græsmarker

I/S Grøndalsgaard

- 330 køer
- Otte skiftefolde til afgræsning
- Mål: Selvforsyningsgrad på 80 pct.
- Græsoptag: Min. 8 kg TS pr. ko pr. dag

ken er øget markant ved at ændre fra storfold til skiftefoldsafgræsning hos Jens og Brian Roed, I/S Grøndalsgaard, som var den ene af to besøgssteder ved årets Grovfoderdag 2012.

De 300 malkende køer kommer på skift rundt i otte folde og har tre-fire dage i hver fold. Jens og Brian Roed ønsker dog at øge antallet af folde og nedsætte græsningsperioden i hver fold.

»De første to dage får køerne alt for meget græs, tredje dag for lidt græs og fjerde dag ingen græs,« forklarede Karsten A. Nielsen, VFL Planteproduktion.

Portionsanrettet fodring
Foderplanen på I/S Grøndals-

gård udarbejdes af kvægrådgiver Claus Larsen, AgriNord. Køerne æder i gennemsnit otte kg tørstof i afgræsning om dagen.

I afgræsningsperioden ændres foderplanen til en basisopskrift, som reguleres i portioner. I en periode var vi helt nede på 66 pct. af den tilføjede fodermængde i stalden, fordi køerne åd mere i marken end forventet,« forklarede Claus Larsen.

Udbyttmålinger viser, at afgræsningsmarkerne dagligt har produceret 60-90 FE pr. hektar, og ifølge Claus Larsen er afgræsning især aktuell på de kvægbrug, hvor man sætter på en høj selvforsyning.

»Afgræsset græs er billigere

end høstet græs, og det giver mulighed for at øge andelen af hjemmeavlet foder,« sagde han.

pwm@landbrugsmediene.dk
- 33 39 47 52

»I en periode var vi helt nede på 66 pct. af den tilføjede fodermængde i stalden, fordi køerne åd mere i marken end forventet.«

Claus Larsen, kvægrådgiver, AgriNord